

VABAVARALINE RINGHÄÄLING HARIDUSASUTUSE NÄITEL

Henri Paves IT Teaduskond Tallinna Tehnikaülikool

DIPLOMITÖÖS LAHENDATAV PROBLEEM

- Eesti haridusmaastikul puudub kooliraadio mis oleks:
  - Vabavaraline
  - Internetist kuulatav
  - Internetist järelkuulatav

Hetkeolukord:

- Lapsevanemad ei saa laste loodud saateid kuulata
- Lapsed ei saa naaberkoolide loodud saateid kuulata

DIPLOMITÖÖ EESMÄRK

- Luua vabavaralise ringhäälingu loomise tehniline juhend, mis võimaldaks Eesti haridusasutustes hõlpsasti luua kooliraadioid.
- Langetada kooliraadiote rajamiseks vajaliku oskusteabe barjääri.
- Rakendada loodud juhendit Melliste Algkool-Lasteaias kooliraadio loomiseks.

DIPLOMITÖÖ METOODIKA

- Korraldada üleriigiline küsitlus selgitamaks välja haridusasutuste huvi vabavaralise ringhäälingu juhendi vastu.
- Korraldada küsitlus Melliste Algkool-Lasteaia õpetajate seas, selgitamaks välja kohaliku kooliraadio vajadused.
- Luua oskusteabe barjääri langetamiseks automatiseeritud lahendus.

DIPLOMITÖÖ AKTUAALSUS

- Üleriigiline küsitlus saadeti 423 haridusasutusele.
- Tuli 93 vastust.
- Loodava juhendi vastu tundis huvi 71 kooli, ehk 76,3% küsitlusel osalenutest.
- Kooliraadio oli küsitlusele vastanud haridusasutustest olemas vaid 23 koolil, ehk 24,7% küsitlusel osalenutest.

MELLISTE KOOLI KÜSITLUSEST SELGUNUD LÄHTETINGIMUSED

Võimekused:

- heli salvestamine stuudios
- heli salvestamine sündmuskohal
- helisalvestise toimetamine
- helisaate otse-eeter stuudiost
- helisaate otse-eetri salvestamine
- videosalvestuse mängimine kooli infoekraanil

Kättesaadavus:

- koolimaja kõlaritest
- kooli kodulehelt
- järelkuulamise võimalus

PÕHILISED TARKVARALISED KOMPONENDID

- Raspbian (operatsioonisüsteem)
- **Debian** (operatsioonisüsteem)
- **Youtube-dl** (helisalvestiste hankimine)
- Liquidsoap (helisalvestiste meediavoo generaator)
- Butt (otsesaate meediavoo generaator/salvestaja)
- Icecast (voogedastus)
- Audacity (heli salvestamine/toimetamine)
- Bootstrap-teema (skaleeruv veebiliides)
- 15-minuti skript (paigaldab ja seadistab eelnevad komponendid)

15-MINUTI PAIGALDUSSKRIPT

https://github.com/hpaves/veebiringhaaling

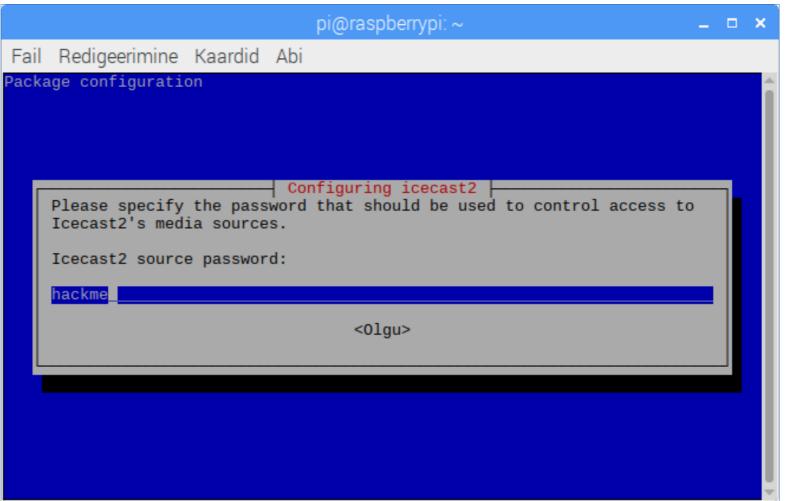

15-MINUTI PAIGALDUSSKRIPTI TERMINALIS KÄIVITAMINE

```
sudo -i
git clone https://github.com/hpaves/veebiringhaaling.git
cd veebiringhaaling
bash paigalda_raadio.sh pi
```


15-MINUTI PAIGALDUSSKRIPTI KASUTAJALIIDES

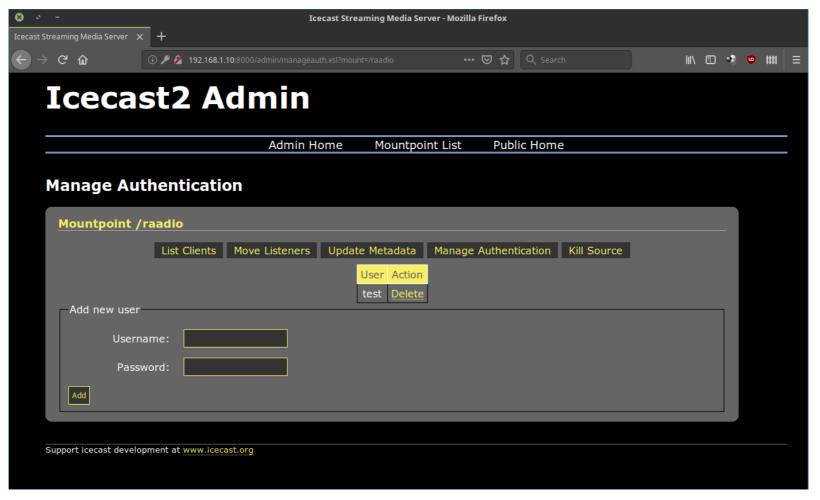
15-MINUTI PAIGALDUSSKRIPTI KASUTAJAPOOLSED VALIKUD

Icecast seadistamine

- Localhost määramine
- Kolm parooli
- Admin kasutajanimi
- Maksimaalne kuulajate arv
- Maksimaalne sisendvoogude arv
- Autentimise valik (kasutajate lisamine pärast restarti käsitsi)
- Raadio nime seadistamine
- Esimese soovilugude helisalvestiste viite lisamine

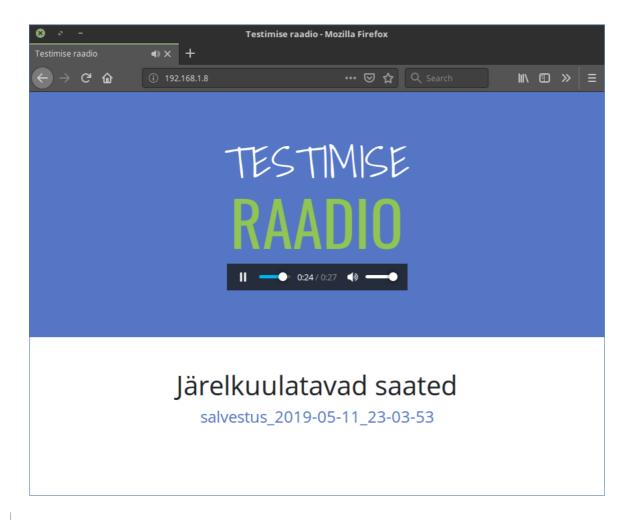

AUTENDITUD VOO KASUTAJATE LISAMINE (ICECAST VEEBILIIDES)

VEEBILIIDES JA SELLE SKALEERUMINE

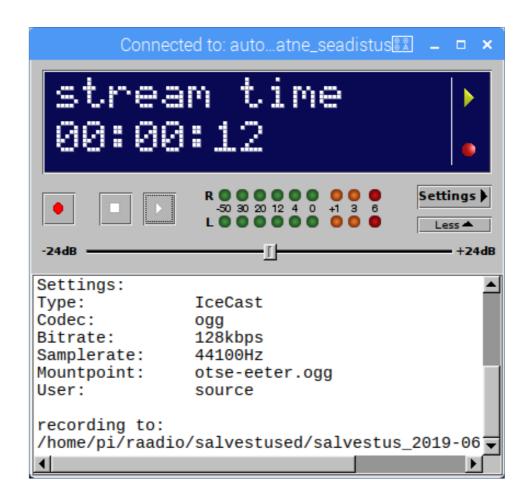

VOOGUDE VAIKIMISI SEADISTUS

- Vaikimisi mängitakse juhuslikus järjekorras Youtube-dl abil tõmmatud soovilugusid
- Kui õpilased on loonud reklaame või teateid, mängitakse ligikaudu iga seitsmenda sooviloo järel juhuslik reklaam või teade
- Otsesaate voo tekkimisel lülitub süsteem automaatselt soovilugudelt ümber otsesaate edastamisele

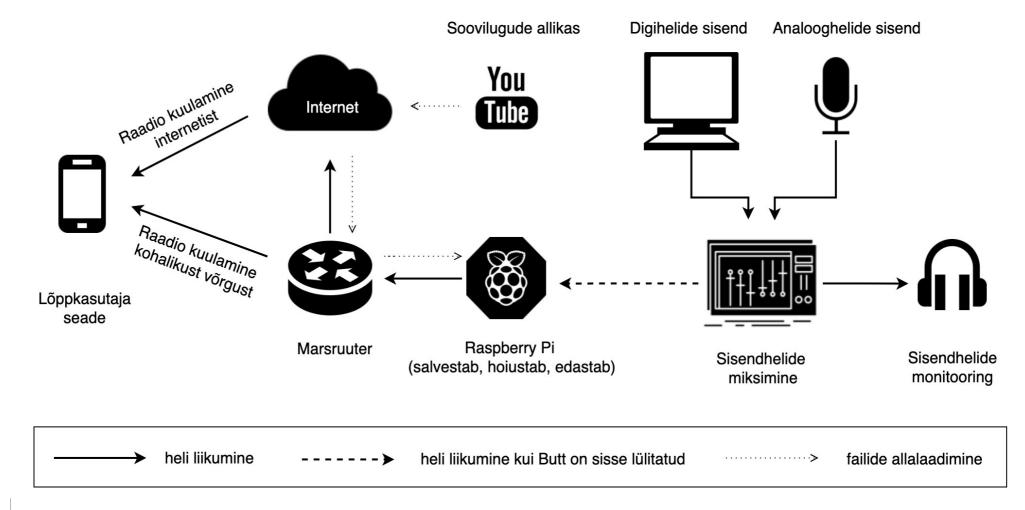

OTSESAATE KASUTAJALIIDES (BUTT)

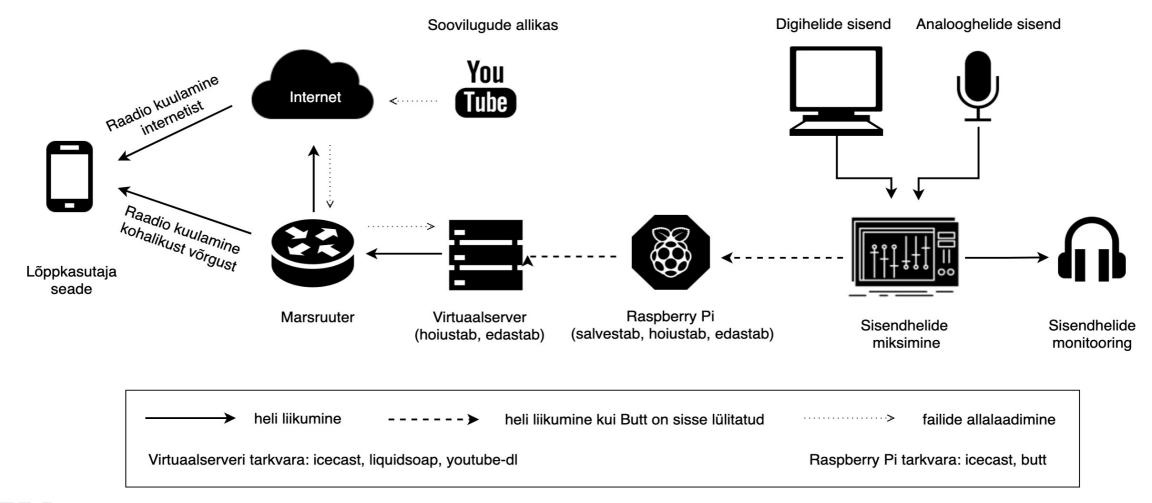

TOPOLOOGIA

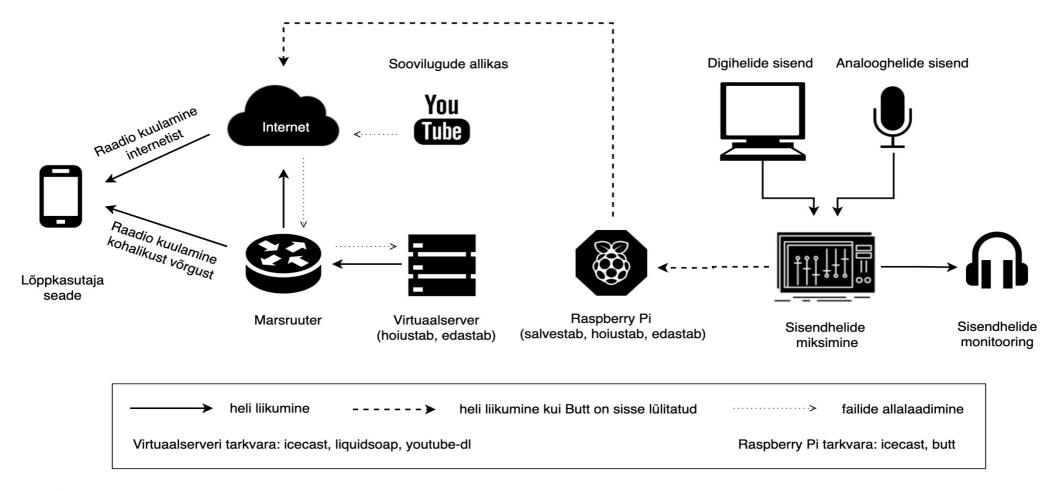
ALTERNATIIVNE TOPOLOOGIA #1

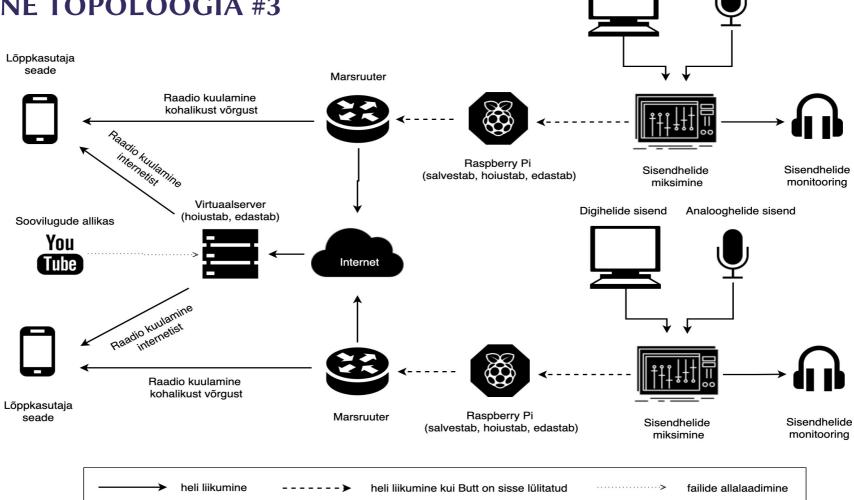
TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL

ALTERNATIIVNE TOPOLOOGIA #2

ALTERNATIIVNE TOPOLOOGIA #3

Virtuaalserveri tarkvara: icecast, liquidsoap, youtube-dl

Digihelide sisend

Analooghelide sisend

Raspberry Pi tarkvara: icecast, butt

ILMNENUD PROBLEEMID

- iOS ühildumatus Ogg Vorbisega (lahenduseks mp3)
- Juriidilised piirangud hariduslikule kasutusele (head lahendust pole, sest teose edastamine ei kuulu haridusliku vaba kasutuse alla)
- Icecast'i ja Apache'i htpasswd ei ühildu (head lahendust pole, järelkuulamise autentimiseks on vajalik kasutajate dubleerimine)
- iOS ühildumatus Icecast autentimisega (lahenduseks VLC)
- Raspberry Pi protsessor jääb youtube-dl abil tõmmatavate teoste vormindamiseks nõrgaks (kasutada alternatiivseid topoloogiaid)

KOKKUVÕTE

- Valminud lahendus vastab Melliste-Algkool Lasteaia kooliraadio funktsionaalsetele lähtetingimustele.
- Juriidilised aspektid seavad karmid piirangud naaberkoolide loodud saadete kuulamisele, kui need sisaldavad endas autoriõigusega kaitstud teoseid.
- Valminud skript lihtsustab oluliselt kooliraadio paigaldamist ja seadistamist. Kohalikus võrgus mängiva raadio saab tööle panna veerand tunniga. Paigaldaja peab protsessi käigus tegema sisuliselt vaid äripoole otsuseid.
- Valminud lahendus on väga paindlik ja mugandatav.

TÄNAN KUULAMAST